

Ymchwiliadau gwyddoniaeth cynradd

<https://rsc.li/3ChZRzo>

Rasio hylifau

Rasio hylifau

Byddwn yn gwneud y canlynol:

Archwilio gludedd gwahanol hylifau.

Amcanion dysgu

Dealltwriaeth

- Rwy'n deall mai mesur o wrthiant hylif i lif ydy gludedd.
- Rwy'n sylweddoli bod gludedd yn briodwedd ddefnyddiol sy'n perthyn i hylifau.
- Rwy'n deall bod modd trefnu hylifau yn ôl eu gludedd.

Sgiliau ymholi

- Rwy'n deall beth ydy prawf teg.
- Rwy'n deall beth ydy 'newidynnau' mewn prawf teg.
- Rwy'n gallu cofnodi'r hyn a welwyd ac esbonio'r hyn a ddarganfuwyd.

Geirfa ddefnyddiol

- **Gludedd:** mesur o wrthiant hylif i lif (llif neu pa mor ddiferllyd ydy hylif).
- **Gwrthiant:** 'brwydro yn ôl' yn erbyn llifo.
- **Ffrithiant:** grym sy'n gweithredu i arafu (gwrthsefyll) symudiad.

Er enghraifft:

mae gludedd **dŵr** yn **isell**
gan ei fod yn 'denau'

mae gludedd **mêl** yn **uchel**
gan ei fod yn 'dew'

Meddwl am hylifau

- Beth wyddost ti am hylifau a'u priodweddau?
- Sut maen nhw'n wahanol i solid neu nwy?
- Sut mae hylifau'n ymddwyn?

'Rasio'r' hylifau

- Mae gen ti wahanol hylifau y mae angen i ti eu rasio yn erbyn ei gilydd i ddarganfod pa un sy'n llifo gyflymaf a pha un sy'n llifo arafaf.
- Cofia, rwyd ti'n ceisio sicrhau bod y prawf hwn mor deg â phosibl felly ystyria'r hyn rwyd ti am ei gadw'r un fath a beth sy'n mynd i newid.

Pethau i'w hystyried...

- Sut byddi di'n cychwyn y ras?
- Sawl gwaith fyddi di'n cynnal y prawf?
- Sut byddi di'n cofnodi dy ganfyddiadau?
- Beth fyddi di'n ei newid a beth fyddi di'n ei gadw'r un fath?
- Wyt ti'n gallu trefnu'r hylifau yn ôl eu gludedd?

Dull

Gan weithio yn dy grŵp:

1. Dewis pa hylifau yr hoffet ti eu rasio.
2. Trowch eich cwpanau drosodd ar yr un pryd a chadwch lygad arnynt nes bod yr hylif i gyd wedi llifo o un cynhwysydd i'r llall.
3. Gwna nodyn o ba hylif oedd y fwyaf cyflym a pha un oedd y fwyaf araf.

Beth wnaethoch chi ei ddarganfod?

- Drwy arsylwi ar eu llif, wyt ti'n gallu trefnu'r hylifau yn ôl eu gludedd?
- Pa hylifau a lifodd yn fwyaf cyflym/araf?
- Wyt ti'n gallu esbonio pam bod hyn wedi digwydd?
- A gafodd pob un o'r grwpiau yr un canlyniadau? Pam hynny?

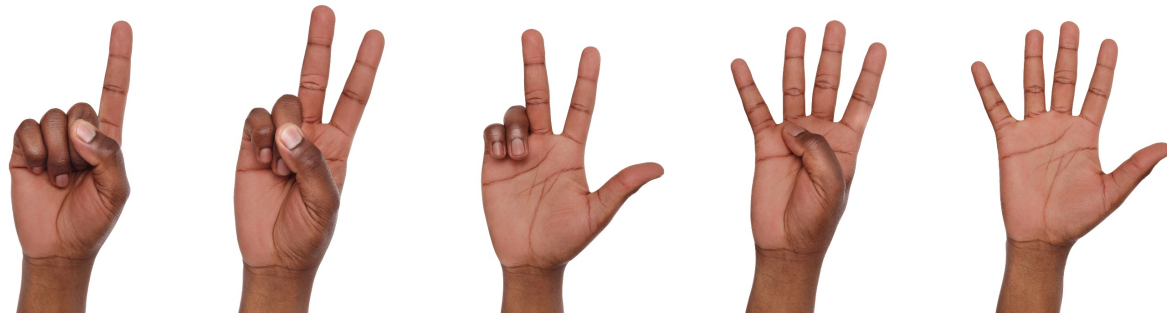

Gwerthusiad

Sut wyt ti'n teimlo am ein **hamcanion dysgu** heddiw?

- Rwy'n deall mai mesur o wrthiant hylif i lif ydy gludedd.
- Rwy'n sylweddoli bod gludedd yn briodwedd ddefnyddiol sy'n perthyn i hylifau.
- Rwy'n deall bod modd trefnu hylifau yn ôl eu gludedd.
- Rwy'n deall beth ydy prawf teg.
- Rwy'n deall beth ydy 'newidynnau' mewn prawf teg.
- Rwy'n gallu cofnodi'r hyn a welwyd ac esbonio'r hyn a ddarganfuwyd.

Os wyt ti'n teimlo'n hyderus, dangosa 5 bys i'r athro, neu dangosa 1 os wyt ti'n teimlo bod angen i ti gael sgwrs arall i egluro'r wers.

Cydnabyddiaeth

Sleid 2: delwedd © IU Liquid/Shutterstock

Sleid 4: delwedd 1 © Matis75/Shutterstock; delwedd 2 © Thasneem/Shutterstock

Sleid 5: delwedd © akkara KS/Shutterstock

Sleid 7: delwedd © Y Gymdeithas Gemeg Frenhinol

Sleid 9: delwedd © Prostock-studiol/Shutterstock